

ES ATEITIES BIUDŽETAS

„EUROPOS HORIZONTAS“

#EUBudget #HorizonEU

2018 m. birželio 7 d.

ES FINANSAVIMAS MOKSLINIAMS TYRIMAMS IR INOVACIJOMS 2021–2027 M.

Investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas – tai investicijos į Europos ateitį. Jos padeda mums konkuruoti pasaulyje ir išsaugoti savo unikalų socialinį modelį, gerina milijonų žmonių Europoje ir visame pasaulyje kasdienį gyvenimą ir padeda spręsti didžiausias visuomenės problemas.

Atsižvelgdama į ankstesnių ES pavyzdinių mokslinių tyrimų bei inovacijų programų laimėjimus ir pasisekimą, Komisija siūlo programai „Europos horizontas“ ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programai 2021–2027 m. skirti 100 mlrd. EUR dydžio biudžetą.

PAGRINDINIAI PROGRAMOS „EUROPOS HORIZONTAS“ YPATUMAI

Siūloma programa „Europos horizontas“ yra plačiausio iki šiol užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programa. Ji padės toliau didinti Europos mokslinę kompetenciją Europos mokslinių tyrimų tarybos veiksmais ir programos „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ stipendijomis bei mainų programomis ir remsis Jungtinio tyrimų centro (JRC) teikiamomis mokslinėmis konsultacijomis, technine parama ir tiksliniais moksliniais tyrimais. Be to, ji suteiks naują, platesnį užmojų ES finansavimui ir didins jo poveikį mokslui, ekonomikai ir visuomenei.

Padidinus investicijas į aukštos kvalifikacijos darbuotojus ir pažangiausias mokslinius tyrimus bus stiprinamas ES mokslas ir technologijos.

Bus remiamas ES pramonės konkurencingumas ir inovacijų veiksmingumas, konkrečiau, Europos mokslinių tyrimų tarybos ir Europos inovacijos ir technologijos instituto veiksmais bus skatinamos rinkas kuriančios inovacijos.

Bus įgyvendinami ES strateginiai prioritetai, kaip antai susiję su Paryžiaus susitarimu dėl klimato kaitos, ir sprendžiamos pasaulinio masto problemos, kurios turi įtakos mūsų kasdienio gyvenimo kokybei.

KAS NAUJA?

Europos inovacijų taryba: veiks vieno langelio principu, padės laboratorijose gimstančias perspektyviausias idėjas įgyvendinti tikrovėje, o novatoriškiausioms pradedančiosioms ir kitoms įmonėms – plėtoti savo sumanymus. Ji teiks tiesioginę paramą novatoriams pagal dvi pagrindines finansavimo priemones: viena bus skirta ankstyvojo etapo veiklai, o kita – plėtojimui ir platinimui rinkoje.

ES masto mokslinių tyrimų ir inovacijų misijos: jas rengiant bus siekiama drąsių plataus užmojo tikslų, siekiant spręsti mūsų kasdieniam gyvenimui įtakos turinčias problemas. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, kova su vėžiu, transporto taršos mažinimas arba plastiko šalinimas iš vandenynų. Šios misijos bus planuojamos kartu su piliečiais, suinteresuotosiomis šalimis, Europos Parlamentu ir valstybėmis narėmis.

Atvirasis mokslas taps programos „Europos horizontas“ modus operandi. Pagal šį principą nebus apsiribojama tik programos „Horizontas 2020“ atvirosios prieigos politika, tačiau bus reikalaujama užtikrinti atvirąją prieigą prie publikacijų, duomenų ir mokslinių tyrimų duomenų valdymo planų.

Naujos kartos Europos partnerystės: pagal programą „Europos horizontas“ bus racionaliai sumažintas partnerysčių, kurias ES kuria ar finansuoja kartu su tokiais partneriais kaip pramonė, pilietinė visuomenė ir finansavimo įstaigos, skaičius.

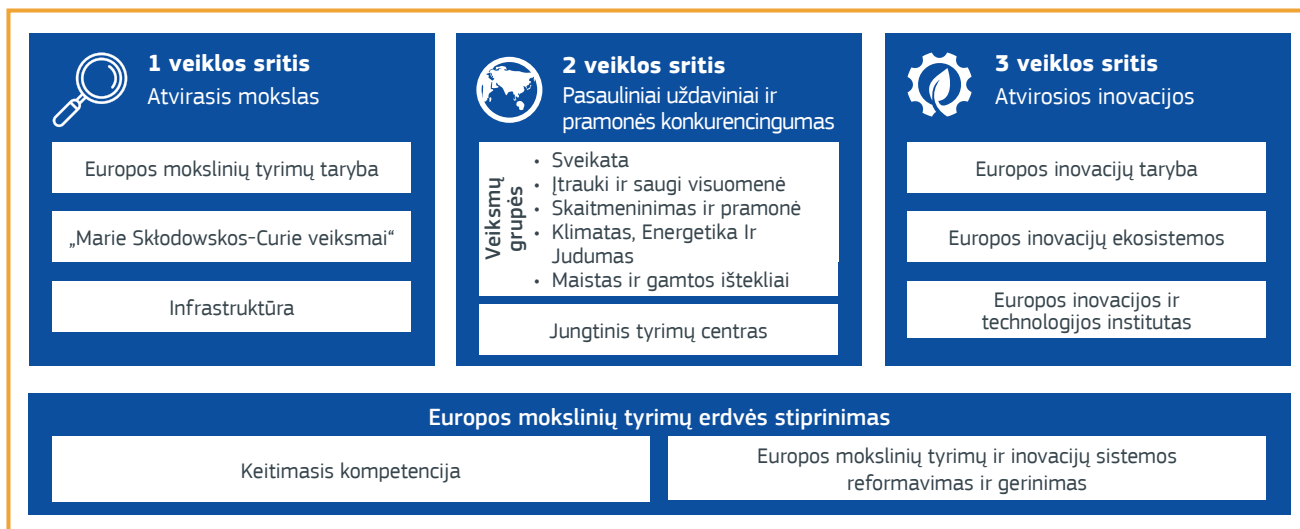
Paprastesnės taisyklės: supaprastinus taisykles bus padidintas teisinis tikrumas ir sumažinta administracinė našta paramos gavėjams ir programų administratoriams.

PROGRAMA, KURIA SIEKIAMA DIDESNIO POVEIKIO

- Iš 2021–2027 m. siūlomų skirti 100 mlrd. EUR dydžio biudžeto asignavimų 97,6 mlrd. EUR bus skirta programai „Europos horizontas“ (iš jų 3,5 mlrd. EUR – iš „InvestEU“ fondo lėšų), o 2,4 mlrd. EUR – Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programai. „InvestEU“ fondo investicijų linija suteiks galimybę telkti viešąsias ir privačiąsias investicijas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, naudojant paskolas, garantijas, kapitalo ir kitas rinkos priemones. Euratomo programa, pagal kurią finansuojami branduolinės saugos, saugumo ir radiacinės saugos moksliniai tyrimai ir mokymas, daugiau dėmesio skirs ne elektros energijos gamybos reikmėms, kaip antai sveikatos priežiūrai ir medicininei įrangai. Pagal būsimą Euratomo programą taip pat bus remiamas branduolinės srities tyrėjų judumas įgyvendinant programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“.

- Naujoji programa bus įgyvendinama trijose veiklos srityse:

- **Veiklos srityje „Atvirasis mokslas“** (25,8 mlrd. EUR) **Europos mokslinių tyrimų tarybai** skirtomis lėšomis (16,6 mlrd. EUR) remiami pačių mokslininkų parengti ir vykdomi mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų projektai, o iš programai **„Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“** skirtų lėšų (6,8 mlrd. EUR) mokslininkams skiriamos stipendijos ir įgyvendinamos jų mainų programos, taip pat investuojama į pasaulinio lygio mokslinių tyrimų infrastruktūras.
- **Veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir pramonės konkurencingumas“**(52,7 mlrd. EUR) tiesiogiai remiami moksliniai tyrimai, susiję su visuomenės uždaviniais, stiprinami technologiniai ir pramonės pajėgumai, taip pat nustatomos ES masto misijos, kuriomis siekiama ryžtingų tikslų – spręsti didžiausias problemas. Be to, šioje srityje teikiama parama (2,2 mlrd. EUR) **Jungtinio tyrimų centro** veiklai: jis teikia ES politikos formuotojams nešališkus mokslinius faktus ir techninę paramą.
- **Veiklos srityje „Atvirosios inovacijos“** (13,5 mlrd. EUR) Europai siekiama padėti tapti rinkas kuriančių inovacijų lydere remiantis **Europos inovacijų tarybos** veikla (10 mlrd. EUR). Šia veikla bus padedama gerinti bendrą Europos inovacijų aplinką, be kita ko, toliau remti **Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT)** veiklą, siekiant skatinti verslo, mokslinių tyrimų, aukštojo mokslo ir verslumo sričių integraciją (3 mlrd. EUR).
- Pagal programą „Europos horizontas“ bus padvigubinta keitimuisi kompetencija skiriama parama, kad valstybės narės galėtų kuo geriau išnaudoti nacionalinių mokslinių tyrimų ir inovacijų potencialą.

PAPRASTESNĖS TAISYKLĖS, MAŽESNĖ BIUROKRATINĖ NAŠTA PARAMOS GAVĖJAMS

- Toliau laikomasi bendro taisyklių rinkinio principo, šios taisyklės dar patobulintos
- Stabilios finansavimo normos
- Tolesnis finansavimo modelio supaprastinimas
- Kai tinkama, dažnesnis paprastesnių formų dotacijų (be kita ko, fiksuotųjų sumų) naudojimas
- Geresnė mokslinių tyrimų rezultatų sklaida ir jų panaudojimas

DAUGIAU NAUDOS DĖL AKTYVESNIO BENDRADARBIAVIMO SU KITOMIS ES PROGRAMOMIS

- Pagal programą „Europos horizontas“ ir pagal Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą bus remiama veiksminga ir veikianti sąveika su kitomis būsimosios ES programomis ir politikos sritimis, siekiant skatinti spartesnę mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatų sklaidą nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis bei tų rezultatų panaudojimą, be kita ko, sąveika su:
  - **ES sanglaudos politika**, kuri atlieka svarbų vaidmenį ES lėšomis finansuojant mokslinius tyrimus ir inovacijas, nes yra labiau orientuojama į inovacijas ir pažangiosios specializacijos strategijas. Pagal programą „Europos horizontas“ palankiai įvertintiems ir pažangumo ženklu pažymėtiems projektams gali būti teikiamas regioninio lygmens finansavimas iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų;
  - naujuoju **Europos gynybos fondu** (13 mlrd. EUR, iš kurių 4,1 mlrd. EUR bus skirta gynybos srities moksliniams tyrimams), kuris padės didinti Europos pajėgumą saugoti ir ginti savo piliečius. Iš jo bus teikiamos ES finansuojamos dotacijos bendradarbiavimo projektams, kuriais siekiama šalinti gynybai ir saugumui kylančias ir ateityje kilsiančias grėsmes ir užpildyti technologines spragas;
  - **ITER**, pirmu tokio pobūdžio ilgalaikiu tarptautiniu branduolių sintezės reaktoriaus projektu (6,1 mlrd. EUR), kurio tikslas – pastatyti ir eksploatuoti reaktorių siekiant išbandyti galimybes naudoti branduolių sintezę kaip energijos šaltinį;
  - **Skaitmeninės Europos programa** (9,2 mlrd. EUR), pagal kurią bus skatinamos pažangios investicijos į itin našias kompiuterines sistemas, duomenis, dirbtinį intelektą, kibernetinį saugumą ir aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius;
  - **Europos infrastruktūros tinklų priemonė (skaitmeninė)** (3 mlrd. EUR), teikiančia pagrindinius pajėgumus, kuriais, siekiant palengvinti skaitmeninių viešųjų paslaugų teikimą visose valstybėse narėse ir sektoriuose, bus galima naudotis įgyvendinant bet kurį europinį projektą, ir taip remiančia bendrąją skaitmeninę rinką.